

Wilhelm Busch

**JÖJJ
HAZA!**

**A tékozló (elveszett)
fiú
története**

EVANGÉLIUMI KIADÓ

A könyv eredeti címe és kiadója: Komm heim;
Verlag und Schriftenmission der
Ev. Gesellschaft, Wuppertal

© Evangéliumi Kiadó 1995

ISBN 963 8079 78 9

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel az
Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió
1066 Budapest, Ó utca 16.
Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Készült a Makai + Makai Kft. nyomdájában

Tartalomjegyzék

Előszó az első német kiadáshoz	5
A tékozló (elveszett) fiú története a Bibliában	7
A nagy leleplezés	9
Elszakadás az Atyától	15
Távol Istentől	21
Az ébredés	28
Az ébredés – második rész	33
Döntő elhatározás	38
A bűnbánat	44
A megtérés	50
Az atya pillantása	55
Az apa szeretete	60
Isten irgalma	65
A megmentő szó	70
A ki nem mondott mondat	76
A valódi keresztyén ember öltözéke	80
Az ünnepi lakoma	85
A megtérés hatása	91
A megtérés csodája	96
A nagy öröm	101
Az idősebb fiú	108
Isten értékmérői	114
Az önigaz ember	121
Az Atya kérlel	126
Az újonnan nem született ember beszéde	131
Nyilvánvalóvá lesznek a szívek	137
Döntés előtt álló ember	143
Meghívás az örömré	149
Tanuljunk meg helyesen látni	154
Valóságos nyomor és valóságos segítség	160
A hiányzó bejezés	165

A könyv eredeti címe és kiadója: Komm heim;
Verlag und Schriftenmission der
Ev. Gesellschaft, Wuppertal

© Evangéliumi Kiadó 1995

ISBN 963 8079 78 9

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel az
Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió
1066 Budapest, Ó utca 16.
Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Készült a Makai + Makai Kft. nyomdájában

Tartalomjegyzék

Előszó az első német kiadáshoz	5
A tékozló (elveszett) fiú története a Bibliában	7
A nagy leleplezés	9
Elszakadás az Atyától	15
Távol Istentől	21
Az ébredés	28
Az ébredés – második rész	33
Döntő elhatározás	38
A bűnbánat	44
A megtérés	50
Az atya pillantása	55
Az apa szeretete	60
Isten irgalma	65
A megmentő szó	70
A ki nem mondott mondat	76
A valódi keresztyén ember öltözéke	80
Az ünnepi lakoma	85
A megtérés hatása	91
A megtérés csodája	96
A nagy öröm	101
Az idősebb fiú	108
Isten értékmérője	114
Az önigaz ember	121
Az Atya kérése	126
Az újonnan nem született ember beszéde	131
Nyilvánvalóvá lesznek a szívek	137
Döntés előtt álló ember	143
Meghívás az örömré	149
Tanuljunk meg helyesen látni	154
Valóságos nyomor és valóságos segítség	160
A hiányzó bejezés	165

Előszó az első német kiadáshoz

Könyvtáramban szép gyűjteményem van prédikációs kötetekből. Egyeseknek közülük már csak muzeális értékük van. A bennük található prédikációk a maguk idejében talán mély hatást keltettek – nem tudom. Mindenesetre ma már egyáltalán nincs mondanivalójuk. Itt vannak például a „Háborús prédikációk a vaskorszakban”, a századforduló liberális prédikátorainak szellemdús vitái, vagy igehirdetések a Harmadik Birodalomból, amelyek tele vannak burkolt utalásokkal, amelyeket az akkori gyülekezet nyilván megértett, a néhez felfogású Gestapo azonban nem.

Kedvesebbek azonban számomra könyvszekrényem ama prédikációi, amelyeket régi-régi időkben tartottak, és amelyek mégis úgy szólnak hozzám, mintha az igehirdető ma ott állna a szószéken. Ilyenek pl. Ludwig Hofacker, Gottfried Daniel Krummacher és C. H. Spurgeon igehirdetései. Bárcsak én is így tudnék prédikálni, gondoltam, hogy még száz év múlva is, ha valaki a prédikációimat olvassa, általuk hitre juthasson az Isten Fiában. Ezért ennek a kötetnek a prédikációin valószínűleg nem látszik meg, hogy azokat a Harmadik Birodalom egyházi küzdelmének legizgalmasabb idejében mondtam el egy essen-i templom nagy gyülekezete előtt. Amikor a kéziratot átnéztem, eszembe jutott, hogy az első igehirdetést egy börtöncellában készítettem el,

hogy készen legyen akkorra, amikor kinyílik majd a vasajtó. És amikor kinyílt, és első ízben újra a szószéken állhattam, észrevettem, hogy nagyon sokan voltak a templomban olyanok, akik valamilyen kisebbfajta szenzációt vártak, hogy majd most szívből ki fogom önteni haragomat. Pedig céloom csak az volt, hogy olyan prédikációt tartsak, amely megmutatja az embereknek az életre vezető utat. E cél érdekében szívesen elviseltem várakozók csalódottságát.

Örültem viszont, amikor meghallottam a következőt. Egy összejövetel után, amelyet Niemöller tartott Amerikában, az egyik hallgató megjegyezte: „Ez az ember hét évet töltött koncentrációs táborban. És ma mégsem tud nekünk másról beszélni, mint Jézus Krisztusról!”

Hiszen úgy van ez, hogy a mi modern világunk alapjában véve nem más, mint az a bizonyos „vám-szedőknek és bűnösöknek” és „farizeusoknak és írástudóknak” ideje, akiknek az Úr Jézus elmondta a történetet az apáról és a két fiáról. Ismerek egy fiatalembert, aki a prédikációk nyomán jutott hitre az Úr Jézus Krisztusban. Most azért imádkozom, hogy Isten ugyanezt végezze el egyik vagy másik olvasómban a most nyomtatásban megjelenő igehirdetések által. Mióta ezeket a prédikációkat tartottam, tovább magyaráztam a Lukács evangéliumát a gyülekezetnek. S közben ahhoz a részhez is elérkeztem, amely mintegy válasz az éppen elmondott kívánságomra: „Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges” (Lk 18,27).

Wilhelm Busch

A TÉKOZLÓ (ELVESZETT) FIÚ TÖRTÉNETE A BIBLIÁBAN

„Egy embernek volt két fia. A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyonom eső részét. Erre megosztotta köztük a vagyont. Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyont, mert kicsapongó életet folytatott. Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

Ekkor magába szállt és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővölködik kenyérben, én pedig itt éhen halok! Útra kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyaná, mint béreseid közül egy. És útra kelve el is ment az apjához. Még távol volt, amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult és megcsókolta őt. A fiú ekkor így szólt hozzá: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek. Az apa viszont ezt mondta szolgáinak: Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát és

adjátok reá, húzzatok gyűrűt a kezére és sarut a lábára! Azután hozzátok a hízott borjút és vágjátok le! Együnk és vigadjunk, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. És vigadozni kezdtek.

Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és mikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történik itt. Mire a szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. Ekkor az megharagudott, és nem akart bemeni. De az apja kijött, és kérlelte. Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, és te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal. Amikor pedig megjött ez a fiad, aki parázna nőkkel tékozolta el vagyonedat, levágattad neki a hízott borjút. Ő azonban azt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadt, elveszett és megtaláltatott.”

Lukács 16,11-32

A NAGY LELEPLEZÉS

Azután így folytatta: Egy embernek volt két fia.

Lukács 15,11

Pál apostol egyszer ezekkel a sajátos szavakkal fejezte ki az evangélium lényegét: „Amit szem nem látott, fül nem hallott és ember szíve meg sem sejtett” – erről van szó (1Kor 2,9). Az evangélium tehát nem valami dogma, amelyet az egyház kigondolt, és makacs önfejűséggel igyekszik másokra rákényszeríteni. Az evangéliumban sokkal inkább új és hallatlan dolgokról van szó; nem olyan dolgokról, amelyeket egy kutató szem fedezett föl, nem olyan dolgokról, amelyeket valamilyen kíváncsi fül főlisedett, nem is olyanokról, amelyeket egy emberi szív kitalált. Az evangéliumban teljesen hallatlan dolgokról van szó, így is mondhatnánk: „leleplezésekről”.

Ahol valamit lelepleznek, ott előbb el kellett valamit titkolni. Ahol lelepleztek egy sikkasztást, ott előbb valamit lepleztek és elrejtettek.

Ezért a leleplezések nagyon kínosak lehetnek. Azt hiszem, az emberek azért gyűlölik a Bibliát, mert a benne foglalt leleplezések kínosak számukra.

Ma csak egyetlen verset olvastam fel az evangéliumból. De micsoda nagy igazságokat tartalmaz!

*

A Biblia arra tanít, hogy a bűnesettel általános elleplezés történt. A bűn lényege, hogy mindent homályba borít, mindent titkol. A bűneset előtt minden világos, egyszerű és tisztán látható volt. De azután jött a bűneset, és vele együtt az általános álcázás. Az benne az ijesztő, hogy még Isten is részt vett abban. A bűneset előtt – olvassuk – Isten látható módon járt-kelt az emberek között. A bűneset azonban azt idézte elő, hogy Isten elrejtőzött, és ma is elrejtőző Isten. Az emberek mindenféle maszk mögött keresik, pl.: „Nyilvánvalóan a természetben rejtőzik!” De nincs ott. „Nyilván a világtörténelem nagy eseményeiben találjuk meg!” Ott azonban egészen másféle hatalmak vannak. „Nyilván önmagamban van!” Önmagában az ember sok mindenfélét talál, csak Istent nem.

Isten elrejtőzött. És ha megjelenik, akkor is esetleg felhőoszlopban, amely eltakarja. És még amikor a Fiúban jelentette ki magát, akkor az Isten Fia is szolgálai alakban rejtőzött. És az értelem nem ismerte fel Őt.

De nemcsak Isten leplezi magát. Az ördög is. Ő nem tud úgy elrejtőzni, mint Isten, ezért alarcot tesz föl. A Biblia ezt mondja: „A Sátán a világosság angyalának adja ki magát” (2Kor 11,14). Beszél a vallásról. Azt állítja, hogy elvezeti az embereket az igazi szabadsághoz és emberi méltósághoz. És mikor az embereket féktelenné, ingataggá és istentelenné tette, akkor az hangzik el, ami a Faust végén: „De – mindaz, ami ide

hajtott engem, ó Isten!, olyan jó volt, olyan kedves!”

De nemcsak Isten és a pokol rejtőzködik, hanem talán mindenekelőtt az ember. A bűneset után az ember elrejtőzött a kert fái között. Ez még primitív rejtőzködés volt. Azóta sokkal jobban megtanultuk. Az istentelen ember új tudományos és vallásos ismeretekről beszél. A fősvény azt állítja, hogy ő takarékos. A lusta ember azt mondja: „nem vagyok stréber”. A szeretetlen ember arról panaszkodik, hogy őt nem érik meg. Az erkölcstelen ember dicsekszik vitalitásával. A rágalmazó magát „az igazság barátjának” nevezi. A bűnös hazudik, jelszava: „Helyesen cselekszem és nem félek senkitől.” Az aggodalmaskodó pedig, hogy hűséges a földi dolgokban.

Micsoda karnevál! Micsoda maszkírozás! Aki első ízben döbben rá, úgy érzi, meg kell fulladnia a látszatnak, a képmutatásnak ebben a világában.

Hol van hát az igazság? Világosság? – Megmondom nektek: Isten Igéjében. Leleplezi Istent, az ördögöt és az embert. Aki Istennek ezt az Igéjét olvassa, az felujjong: „A Te Igéd bölcsé tesz engem!” – és „A Te világosságod által látunk világosságot.”

Isten kijelenti magát

„Egy atyának volt két fia.” Isten ebben az egyetlen mondatban leleplezi magát. Kicsoda Isten? Isten nem „felsőbbrendű lény”, „sors”, „gondviselés”, „természeti erő”. Isten „Atya”. Ezt egyetlen ember sem tudta: ezt az evangélium leplezi le.

Isten „Atya”. Mit jelent ez? Hiszen mi mindnyájan csak földi apákat ismerünk. És ezek – Istenhez viszonyítva – mind rossz apák.

Amikor a börtönben voltam, nehéz harcokban csitítottam le szívemet. Csönd volt körülöttem, és csönd volt bennem. Akkor egy napon hallottam, hogy kint valahol egy gyermek keservesen sír. Nem láttam őt, csak hallottam. Azt képzeltem, hogy az enyéim egyike. És összetört a belső csönd. Szívem tombolt bennem. És akkor megértettem, mit jelent „apának” lenni: az ember szíve lángol a gyermekeiért; jobban szereti őket a világon mindennél.

Isten „Atya”. Mi pedig gyermekei vagyunk. Gonosz gyermekei. Tőle elszakadt gyermekei. De – az Ő gyermekei. Az evangéliumban ez a boldogító leleplezés!

Gyermekek elhagyhatják szüleiket. Férfiak – sajnos – elhagyják feleségüket. A barát elhagyhatja barátját. De elhagyhatja-e az atya a gyermekét?

A Biblia leírja Absolon megrendítő történetét, aki fellázadt apja, Dávid ellen. Dávidnak mene-

külnie kellett, rettenetes harcokra került sor. S ezekben a harcokban Absolon meghalt. Amikor Dávidnak hírül vitték a győzelmet és Absolon halálát, jajveszékelésben tört ki: „Ó, én fiam, Absolon! Bárcsak én haltam volna meg helyetted!” (2Sám 19,1).

És Isten „Atya”, még egészen másképpen is „Atya”, mint ahogy mi értjük. Tudjátok, miért oly boldogtalan a világ? Mert megpróbál az Atya nélkül boldogulni. Isten elszaladt gyermeke, nézz a Golgotára, nézz a haldokló Megváltó arcába! És rá fogsz döbbedni, hogyan szakad meg Isten szíve érted.

Boldog, aki a szentekkel együtt tudja énekelni: „Ó, atyai szív, ó világosság és élet! Ó Immanuel, hűséges pásztor... Nem akarom többé a magam útját járni. Hadd uralkodjék ezután az Atya gyermeke fölött.”

Leleplezi az embert

Igen, az embert is, téged és engem is leleplez ez a történet. „Egy embernek két fia volt.” Ebben a két fiúban kiábrázolódik az egész emberiség. Mindegyikünk magára ismerhet az egyik vagy másik fiúban.

Mert micsoda az ember?

Isten az igaz Atya. És mi igaz gyermekek vagyunk? Nem! Mindkét fiú gonosz. Megkeményedett és lázadó gyermekek. Mindkettő megszakította kapcsolatát apjával. Mindkettő csak ellenséget vagy terhet lát benne.

Ilyenek vagyunk! Isten a terhünkre van. Sokkal kellemesebb volna számunkra, ha Őnélküle oszthatnánk fel a világot.

Csak két fiú létezik. Csak kétféle ember. Az egyik fiú eltávozik hazulról, és könnyelműen él, apja nélkül. A másik pedig otthon marad. De nem az apáról van nála szó, hanem a jutalomról.

Ilyenek vagyunk! Így leplez le bennünket a Biblia! Ez a példázat feltárja egyúttal a világ lényegét is. Mi a világ? Isten borzalmasan szétrombolt családjá. Minden újság csupán tudósítás erről a családról.

Valaki talán azt kérdezi: Ez volna az evangélium – ez a súlyos, elhordozhatatlan igazság, hogy mi Isten szétrombolt családjá vagyunk? Az Atya elrejtőzik és leplezi magát, a gyermekek pedig nyomorúságban, szenvedésben és bűnben pusztulnak el?

Ő nem! Az evangélium többet mond. Hirdeti: Isten leleplezte magát. Az Atya elküldte egyszerű Fiát, hogy irgalmazzon nekünk. Ezért jött, ezért halt meg és ezért támadt fel Jézus, hogy Isten szétrombolt családját helyreállítsa.

Adjátok hát fel dacos ellenállástokat! Térjetez haza! Higgyetek a Fiúban!

Aki hisz a Fiúban, az elmondhatja: most már nem idegenek és jövevények vagyunk Isten családjában, hanem az Ő háza népe (vö. Ef 2,19).

Az Úr Jézus Gyülekezetének azért is van olyan nagy jelentősége e világban, mert ő Isten család-

jának új kezdete. Ő a jövő nagy ígérete a világ minden nyomorúsága közepette.

„Egy embernek volt két fia”. Bárcsak Isten igaz gyermekei lennénk: megalázva – de bűnbánatra készen, hazaérkezetten; egykor eltévelyedtetten –, de most megtérten lelkünk pásztorához és gondviselőjéhez (vö. 1Pt 2,25).

ELSZAKADÁS AZ ATYÁTÓL

A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét. Erre megosztotta közöttük a vagyont. Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.

Lukács 15,12-13

Életünk számos dolgában az ok és az okozat oly szorosán összekapcsolódik, hogy amikor az egyik bekövetkezik, a másik szükségszerűen követi. Ha valaki a strandon ostobán kifekszik az erős napsütésre, mert gyorsan le akar barnulni, leégeti a bőrét. És aki a pénzét nem tudja értelmesen beosztani, az a hónap végén éhezni fog.

Tudjátok-e, hogy Isten Igéje is beszél az ok és az okozat törvényéről? A Jeremiás 2,19-ben olvassuk: „Tudd meg és lásd meg: milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

Alkalmazhatjuk ezt az Igét a világra. Sokszor megkérdezik tőlem: „Hogy engedheti Isten ezt a sok nyomorúságot a világban?” Erre csak egy válasz lehetséges: „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

Alkalmazhatjuk ezt az Igét népünkre is. És ekkor félelem és szorongás támadhat egyesekben.

Mi azonban most alkalmazzuk önmagunkra. Az Igével való foglalkozásnak mindig ez a legtermékenyebb módja.

Ez a példázat három felvonásban mondja el, mi történik akkor, amikor az ember elhagyja Urát, Istenét.

Első felvonás

„A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét.”

Ez a mondat bemutatja nekünk a természeti embert a maga általános állapotában, amikor még hisz Istenben, és vallása is van. Ugyanakkor mit sem tud az isteni üdvösségről Jézusban, sem az újonnan születésről, sem pedig az Istennel való életről. (Meg vagyok győződve arról, hogy közülünk sokan ráismernek önmagukra!)

A fiú még az Atyánál van, mint ahogy a természeti ember Isten közelében született. A Biblia ezt mondja: „(Isten) nincs is messzire egyikünk-től sem” (Csel 17,27).

Sőt, a fiú beszél is apjával. De milyen nyomorúságos ez az imádság! „Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét!” Jeges hideg csap itt meg bennünket. Így áll az újonnan nem született ember Isten előtt: jéghideg szívvel. Láttam embereket, akik egészen kijöttek a sodrúkból, mert elvesztették papagájukat vagy kutyájukat. Istenért azonban egyetlen könnyet sem ejtettek. Láttam embereket, akik csak úgy sugároztak a boldogságtól, mert fölemelték a fizetésüket. Az Atya Isten szeretetétől azonban nem vert gyorsabban a szívük.

Vizsgáljátok meg magatokat, barátaim, nem vagytok-e ti is ilyen hidegek?! Mert akkor az ember minden vallásossága ellenére elveszett, tékozló fiú.

Hogyan imádkozik az ilyen? „Atyám, add ki...”. Igen, az újonnan nem született ember is imádkozik. De milyen szegényesek az imádságai! Ebben az imádságban nyoma sincs a hálaadásnak az Atya minden jóságáért. Ez az imádság nem fejez ki szívbeli szeretetet. Ó nem! „Atyám, add ki nekem!” Csak azért van szükségünk Atyára, mert akarunk tőle valamit.

(Ugy bánsz Istennel, mint valami pincérrel. Hogy kicsoda ez a pincér, azzal nem törődsz. Csak hozza azt, amit megrendeltél. Így bánsz Istennel is.) Az ember akar tőle valamit, de Őt magát nem.

„Add ki nekem!” – mondja a fiú. És ezzel megmutatja a szívét. Igen, ilyen a szívünk. Csak ön-

maga körül forog. Mit érdekel engem az Atya – gondolja a fiú, és mit érdekel engem a testvérem. Én a pénzemet akarom. „Atyám, add ki!”

Ez a maga részét követelő „ÉN” vitte nyomorúságba a fiút. És ez az oka minden nyomorúságunknak, nyugtalanságunknak, békétlenségünknek is. Ó, boldog megváltás, bárcsak nagyra nőtt „ÉN”-ünk megfeszíttetne a Krisztussal!

„Atyám, add ki nekem.” Látjátok, ez a példázat egészen valószínűtlen történet. Egy földi apa nyilván megtagadta volna fia kérésének teljesítését. Isten azonban más. Engedi, hogy az ember a maga útját járja. És ad, szüntelenül ad: életet, egészséget, pénzt, földi javakat, ételt, ruházatot, napfényt, esőt.

És odaadta egyszülött Fiát, hogy életünk legyen és bővelkedjünk.

És ez a fiú elvette mindezt. De sehol sem olvassuk, hogy azt mondotta volna: „Köszönöm.”

Ilyenek vagyunk.

Második felvonás

„...elköltözött egy távoli vidékre.”

Senki nem maradhat tartósan az imént leírt állapotban. „Vallásnak kell lennie” – mondják az emberek. És ekkor azt gondolják: „Egészen jó dolog, ha van Isten – menedékül és vigasztalásul. – Az Atya azonban azt követeli, hogy tartsuk meg parancsait: „Tiszteld atyádat és anyádat!”

„Szenteld meg az ünnepnapot!” „Ne paráználkodjál!” „Ne ölj!” „Ne lopj!” „Ne tégy hamis tanúbizonyságot!” Ám ezek a parancsok terhére vannak a fiúnak. Utóvégre senki sem szeret szüntelen szemrehányó pillantásokat látni, ha egy kicsit kirúg a hámból. Senki sem szereti, ha állandóan rossz a lelkiismerete. – Egyszer valaki azt mondta: „Megteszem a kötelességemet. És ha Isten ennél többet követel, akkor szörszálhasogató.” – Így beszél a természeti ember, akinek kényelmetlenné válik Isten közelsége. És megfogalmazódik benne az elhatározás. Nem azonnal. Egy pillanatra maga is visszaretten tőle. Ezt olvassuk: „Néhány nap múlva...” Utóvégre nem kis dolog az, ha az ember hátat fordít Istennek! De azután mégis elindul. „Elköltözött egy távoli vidékre.” A görög szöveget így is fordíthatjuk: „tágas vidékre”. Ó, igen, ez a világ tágas Isten nélkül! Itt embermilliók élnek Őnélküle, és boldogok és szabadok. Nos, rajta! Mi tart még vissza ebben az elmaradott apai házban? Haladnom kell a korrall!

Az Úr Jézus zsidó földön mondta el ezt a példázatot. Ezért ügyelnünk kell egyik sajátos vonására. Abban az országban a disznókat tisztátalan állatoknak tartották. Azon a távoli vidéken azonban, ahová a tékozló fiú elköltözött, tartottak disznókat. Ott nem tett különbséget tiszta és tisztátalan között. És ez vonzotta a fiatalembert. „Nagyszerű” mondta magában –, egy vidék gátlások nélkül! Ott minden fiatalembernek megvan a ma-

ga „barátnője” és senki nem botránkozik meg ezen. Ott hazudhat az ember, és ezért ügyesnek tartják. Ott veszekedhet, átkozódhat ahogy csak akar.

Így azután elköltözött. Nem: elosont.

Távol – az apától. Milyen sokan távoznak el Istentől. Ha van itt valaki, aki éppen csomagol, annak azt szeretném mondani: mostantól fogva ennek a fiatalembernek az élete fölött ott van az a mondat: „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

Harmadik felvonás

„Eltékozolta vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.”

Csodálatra méltó, ahogyan az Úr Jézus elmondja ezt a történetet. Ugye, mi szeretnénk valami közelebbit tudni erről az időről? A Biblia azonban ilyen. Amikor a bűnről beszél, mindössze egyetlen mondata van: „Eltékozolta vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.” Nem szükséges, hogy a Biblia részletesen ecsetelje az Isten nélküli életet. Hiszen ismerjük! Így élt ez a fiatalember, mintha az egész örökkévalóságig így élhetett volna. De nem folytatódik így! Nálunk sem, „Elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig az ítélet következik” (Zsid 9,27).

*

Hagyjuk most a tékozló fiút, és tekintsünk még egyszer vissza. Mit tesz az Atya? Attól az órától fogva, hogy fia elköltözik, várni kezdi, vajon nem tér-e vissza a tékozló fiú. A szeretet egész folyamait küldi utána. „Kitártam kezemet naphosszat... feléje” – mondja Isten az Ő Igéjében (Ézs 65,2).

Egy Burnand nevű festőnek van egy megragadó képe. Az apa ott áll a háza lapos tetején, és lesi a fiát. Kezét szeme fölé tartva kémlel a távolba. Szíve tele szeretettel és várárárással.

Tudod-e, hogy Isten így lesi a te hazaérkezéset?

De Ő még ennél sokkal többet tesz. „Úgy szeretete Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

TÁVOL ISTENTŐL

Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

. Lukács 15,14-16

Sok-sok beszélgetésem során, amelyeket az emberekkel az üdvösségről folytatok, újra meg

újra egy végzetes tévedésre bukkanok. Ezt mondja az újonnan nem született ember: „Hiszek Istenben.” Ó, barátaim, ha minden ezen múlna! A tékozló fiú is hitt az apjában! Egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy valahol a messze távolban ott van apja is. Minden szerencsétlensége azonban onnét eredt, hogy távol volt apjától!

Így vagyunk ezzel mi is. Hogy hiszünk-e Isten létezésében, vagy sem – az lényegtelen. Számunkra a kérdés ez: Békességünk van-e Istennel? Istennel és Istentől élünk-e? Igénk megmutat egy Istentől távol levő életet. Pontosabban: Az Ige megmutatja, hová vezet egy élet Istentől távol. Az Istentől távoli életnek van vidám és örvendező oldala is. Erről volt előzőleg szó: „Elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.” Nagyszerű multság volt. És a világ három tulajdonképpen uralkodója: a szemek kívánsága, a test kívánsága és a kérkedő élet vidám életet nyújtanak.

Ez azonban csak rövid ideig tart. Azután nyilvánvalóvá lesz, milyen valójában az Istentől távol levő élet.

Élet az éhínségben

*„Miután elköltötte mindenét..., nélkülözni kezdett.”
Majd ezt olvassuk: „Szívesen jóllakott volna akár az-
zal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem
adott neki.”*

Hallottam egy családról, amely ugyanazt tapasztalta, amit a tékozló fiú. Ez a család jólétben élt. És amikor az Úr Jézus egyik hűséges biznyságtévője azt mondta nekik, engedjék be az Üdvözítőt házukba és szívükbe, csak fölényesen mosolyogtak. A férfi így szólt: „Ó, mi nélkül is boldogulunk. Elvégre felvilágosult emberek vagyunk.”

Néhány év múlva fiuk – egy nagy veszekedés után – elment hazulról. Az anya súlyos betegségben szenvedett. Hívta a leányát, de ő mindig házon kívül volt, hogy szórakozzék. A férfi kétségbeesetten ült irodájában, és megpróbálta tönk szélén álló üzletét megmenteni. „Úgy, és most merítetek erőt, vigasztalást és reménységet a felvilágosultságotokból” – gúnyolódott az ördög. „És nélkülözni kezdtek.”

De egyáltalán nem kell a helyzetnek ilyen rosszra fordulnia. Gondoljatok csak Zákeusra, aki ott ült éhes szívvel a fügefán. Volt pénze, gazdagsága. Szegény lelke azonban éhezett.

Cicero, a híres szónok mondta egyszer: „Miután mindent megpróbáltam, végül nem találok semmit, ami nyugalmat hozott volna számomra.”

A nélkülözés azonban igazán a halálos ágyon válik nyilvánvalóvá! Mondd, mi vigasztal meg majd halálos ágyadon? Az életben élvezett gyönyörűségek? Ezek csak vádolnak. A pénzed? Azt itt kell hagynod. Teljesített kötelességed? Az nem visz a mennybe. Úgy jársz majd, mint az istentelen angol király, VIII. Henrik. Kiivott még egy pohár bort, és azt mondta: „Így, uraim,

most már minden oda van – ország, lélek, test és élet.”

A tékozló fiúról ezt olvassuk: „Nélkülözni kezdett.” Nos, olyan rossz volt ez? Végül is gazdag és tágas vidéken élt. De most, ahogy körülnézett, az egészet új színben látta: itt is van éhínség!

Igen, így van ez. A világ eleinte olyan nagy-szerűnek látszik. De ha az ínség lelkünkig hatol, akkor fölfedezzük: ez a világ is éhezik! Csupa haldokló, éhező lélek! A lélek csupán Isten Igéjéből él. És a bűnösök Üdvözítőjéből, aki ezt mondta: „Én vagyok az élet kenyere.” Csakhogy a világ ezt az eledelt megvetette és elvetette. Nem csoda, hogy kitört a nagy szellemi éhínség. „Nagy éhínség támadt azon a vidéken.”

Ez az éhínség immár elkezdődött. Erről olvassunk Ámos 8,11-13-ban. „Jön majd olyan idő – így szól az én Uram, az Úr –, amikor éhséget bocsátok a földre. Nem kenyérre fognak éhezni, és nem vízre fognak szomjazni, hanem az Úr Igéjének hallgatására. Támolyognak majd tengertől tengerig és északtól keletig. Bolyonganak és keresik az Úr Igéjét, de nem találják. Azon a napon elepednek a szomjúságtól a szép szűzek és az ifjak.”

Szegény világ! – És milyen jó dolguk van Isten gyermekeinek! „Az igaz jóllakásig ehet” (Péld 13,25). Övék az élet kenyere: Jézus Krisztus. És dicsekszenek: „Erőm és pajzsom az Úr, benne bízik szívem. Ő megsegített, ezért vidám a szívem, és énekelve adok neki hálát” (Zsolt 28,7).

Élet a megaláztatásban

„Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni.”

Sanyarú kenyér volt ez az elkényeztetett fiatalember számára. De hát így van ez. Aki megveti az Atya szeretetét, az kénytelen megtapasztalni az emberek hidegségét. Aki nem hajlandó az Úrhoz fordulni, annak emberektől kell függnie és emberek szolgálójává kell lennie.

„Kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni.” Szó se volt sok beszédéről és hosszas kérlelésről, csak kemény szükségességről. Igen, a világ volt a fiú barátnője, és a barátnője kedvéért elhagyta apját és Istenét. S most a világ a maga módján bánt el vele. „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat!”

Néhány szót kell szólnunk erről a „polgár”-ról, az Istentől távoli vidék „polgár”-áról. Heremin, a híres igehirdető ezt mondta róla: „Kicsoda ez a polgár, kicsoda ez az alak, akinek személyét Krisztus készakarva a homályban hagyja, aki az emésztő, pusztító éhség vidékén lakik; az az úr, aki bér munkásnak fogadja azt, aki Isten szolgálatát elhagyta? Nem akarjuk megnevezni őt. Csak éppen el akarjuk határozni, hogy menekülünk a büntől, amely által uralkodik rajtunk.”

„Kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni.” Az Úr Jézus ezt a példázatot olyan országban mondta el, amelyben a disznókat tisztátalan állatoknak tartották. Mindenki értette az utalást: a fiú most már teljesen belekerült a tisztátalanság világába. Szolgálnia kellett azt.

Igy van ez a bűnnel! Először játszadozunk vele. Azután uralkodik rajtunk és megaláz. Először csak akarjuk – azután már kénytelenek vagyunk! Az ördög először mindenkinek szabadságot ígér, aztán láncra veri. Mit sem használ, hogy a tékozló fiú a fogait csikorgatta megalázottságában! Kénytelen volt a tisztátalanság világában élni.

D. Humburg mondta egyszer: „Nemcsak a pokol szomorú, hanem az oda vezető út is. Vanak, akiknek jól mehetne dolguk az atyai házban, és akik egyszer már érezték Isten békeségét, és most mégis kutyaéletet élnek. Sok házasság, sok családi élet, sok hivatásbeli kínlódás már a pokol előre vetett árnyéka itt a földön az ember életében.”

Az Isten nélküli élet a megaláztatás élete. De ennek ellenkezője is igaz: élet Istennel, élet kegyelemben – magasztos és szabad élet! Anna hálaénekében ezt olvassuk: „Fölemeli a porból a szűkölködőt, és kiemeli a szemétből a szegényt, leülteti az előkelőkkel együtt, és fő helyet juttat neki” (1Sám 2,8).

Élet a magányosságban

Megrendítő szócskát olvasunk itt: „senki”, „de senki sem adott neki”. Jaj, te szegény fiatal ember, hová lettek egykori barátaid? Észreveszed már, hogy senkid sincs? És azt az egyvalakit, aki jó szándékú volt veled szemben, elhagytad. Észreveszed már, hogy a barátaid nem törődnek veled? Ők csak akartak valamit tőled, de te magad nem számítottál nekik semmit. És most halálosan egyedül vagy.

Ismeritek a fiatal Dürer rézmetszetét a tékozló fiúról? Nagy udvarházat és tágas mezőt ábrázol. De egyetlen embert sem látni rajta. Csak a tékozló fiút. Kezét tördelve térdel a rőfögő disznók között.

Egészen egyedül! Az Isten nélkül való élet egészen magányossá tesz. Ez a tapasztalati valóság. Gondoljatok csak Júdás magányos végére.

Mennyire más az atyai házban! Barátaim, életemben voltak olyan idők, amikor napokon keresztül egyetlen embert sem láttam. De megtapasztaltam, hogy Jézus Krisztus beváltja szavát: „Veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20). És megtapasztaltam a közösséget a diadalmas Gyülekezettel, a mennyei seregekkel és a harcoló Gyülekezet testvéreivel! „Ó, hogy szeretem Uram a tieidet, akik téged keresnek...”

AZ ÉBREDÉS

Első rész

Ekkor magába szállt és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok!
Lukács 15,17

Van egy kis gyermekvers, amely így szól: „Én még kicsi gyermek vagyok, erőtlen. Szeretnék üdvözülni, de nem tudom, hogyan tegyem.”

Úgy gondolom, hogy sok ember így van ezzel: szeretnének üdvözülni, szeretnének Istennel békességre jutni, szeretnének egyszer majd a mennybe kerülni – de nem tudják, hogyan csinálják.

Az ilyeneket kérem, nagyon figyeljenek, és nyissák meg fülüket és szívüket Isten Igéje előtt. Mert ebben és a következő versekben az Úr Jézus egész pontosan megmutatja az örök üdvösségre vezető utat.

Mikor édesapám haldoklott, igaz gyönyörűséggel suttopta maga elé: „Üdvözülni szeretnék, és tudom is, hogyan fogok.” Szeretném, ha mi mindnyájan olyanná lennénk, akik így tudnak beszélni!

Az üdvösség felé vezető első lépés a fölébredés.

Az ember látja a nyomorúságát

„Én pedig itt éhen halok” – mondja a tékozló fiú. Az ember a Megváltója nélkül félelmetesen nyomorult. Nyomorult már földi életében, de igazán az a halálában, és mindenek fölött az Isten ítélőszéke előtt. „Éhen halok” – hangzik lépten-nyomon.

Hogyan jutott el a tékozló fiú eddig az „éhen halok”-ig? Egész életét arra állította be, hogy vágyait kielégítse. Először is a világ utáni vágyát: „Elköltözött egy távoli vidékre.” Azután következtek az alantas vágyak. Ennek a fiatalembernek az életével kapcsolatosan három mondatot olvassunk, amelyek mind arról tanúskodnak, hogy csak egy kívánsága volt: vágyait kielégíteni. „Eltékoztolta vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.” „Parázna nővel tékoztolta el vagyonodat.” „Szívesen jóllakott volna azzal az eleséggel, amit a disznók ettek.”

Vágyak! Vágyak! És a vágyak kielégítéséért folytatott minden fáradozás végeredménye: „Éhen halok.” Íme, a természeti ember képe, akinek sajtelme sincs az Istennel való életről.

A görögöknek sajátos elképzeléseik voltak a halottak világáról. De ezekben az elképzelésekben titokzatos igazságok is rejlenek. Így pl. a Danaidákról szóló mondában. Ezeknek az alvilágban egy hordót kellett megtölteniük. A hordó azonban lyukas volt. Alul kifolyt minden. Dol-

goztak és gyötörték magukat, de minden fáradozásuk hiábavaló volt.

Ilyen az ember, aki vágyait ki akarja elégíteni. És mégis: szüntelenül, újra meg újra megkísérli – egészen a végső pusztulásig.

Senki nem tud megállj parancsolni ennek a gyötrelmeknek? De igen, Isten képes rá. El tudja vezetni az embereket odáig, hogy felhagynak hiábavaló törekvéseikkel. Ez a fölébredés. Az ember fölébred. Meglátja nyomorúságát. „Én pedig itt éhen halok.”

Az embernek honvágya támad az Atya után

Már az is nagy dolog, ha valaki fölismeri, milyen nyomorúságos az élete Jézus nélkül. De ahhoz, hogy „fölébredjen”, még több kell.

Sokan fölismerték életük nyomorúságos voltát, de ennél nem jutottak tovább. Gondolok itt Voltaire-re, az istentelen filozófusra, aki gyakran érintkezett Nagy Frigyessel. Ezt mondta: „Bár csak meg se születtem volna!” És Goethe, aki mindent megkapott, amit csak a szív kívánhat, gazdagságot, hírnevet, dicsőséget, azt mondta Eckermann-nak: „Életem alapjában véve csupa fáradozás volt. És elmondhatom, hogy életem 75 éve alatt négy hétig sem éreztem igazán jól magamat. Életem egy kődarab állandó görgetése volt, amelyet újra meg újra fel kellett emelni.” – Ugyanaz, amit a tékozló fiú mondott: „Éhen halok.” S ezek az emberek mégsem jutottak to-

vább. Miért nem? Mivel sohasem kérdezték meg: „Mi az oka annak, hogy ilyen boldogtalan vagyok?”

– Ó, te nyugtalan, békétlen emberi szív! Megkérdezted-e már csak egyszer is önmagadtól: „Miért vagyok olyan boldogtalan?” A tékozló fiú tudta a választ: „Mert messze kerültem az apámtól.” Ezt mondta: „Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok.”

Látjátok, ez az igazi ébredés, amikor valaki honvágyat érez Megváltója után.

Volt már honvágyatok? Azt hiszem, ez a mi mostani eldurvult korunk már alig-alig ismeri a honvágyat. Kisfiúkoromban barátom szülei meghívtak, hogy töltssem a vakációt vidéki házukban. Örömmel telve utaztam el velük. De alighogy ott voltam, jött a honvágy. Azok az emberek mindent megtettek, hogy felvidámítsanak, és eltereljék figyelmemet otthonomról. De semmi sem segített. És amikor egyszer a templomba mentünk, útközben a postás átadott egy levelet. A kishúgom írta. Még nem tudott igazából írni, csak két sor i és e betűt írt. De ez a szegényes levélke megrendített. Ültem a templomban, és szívszaggatóan zokogtam.

Ez történik azzal a szívvel, amely fölébredt. Azelőtt az ember talán vitatkozott a keresztyén-ségről, és sok bölcsességet mondott. A szíve azonban hideg maradt. De ha valakinek a szíve fölébred, akkor már csak egyet tud: „Ahogyan a szarvas kívánkozik a folyóvízhez, úgy kívánkozik

a lelkem hozzád, Istenem!” (Zsolt 42,2). Akkor a Jó Pásztor vonzása és hívása megdobogtatja az ember szívét.

Ha a szívben így feltámad az Úr Jézus iránti honvágy, akkor a világ megpróbál bennünket elterelni és megvizsgálni. De jaj nekünk, ha sikerül!

Ilyen az Úr Jézus iránti drága honvágy! Boldog, akiben fölébred. Az már a helyes úton van. Ott elkezdődik az élet. Ilyen esetben már minden remélhető.

Az ember fölismeri leggonoszabb ellenségét

Amikor a tékozló fiú fölébredt, borzalmas fölfedezést tett. Észrevette, hogy idáig békésen együtt élt leggonoszabb ellenségével. Ez az ellenség – ő maga volt.

Idáig mindenkit ellenségének tartott: apját, hűtlen barátait, kemény szívű munkaadóját. És föl nem ébredt állapotában ugyanazt tette, amit a világban az emberek: vagdalkozott maga körül. Most magába szállt. Most önmagával volt dolga. Önmagával kellett leszámolnia. Már látta, hol van minden nyomorúságának a forrása: saját meg nem tért, bűnbánatra nem hajlandó szívében. Ez azután ütés volt. Kiütötte saját énjét.

Kedves barátaim, hogyan bánunk önmagunkkal? Amíg kedvünket leljük önmagunkban, amíg igazoljuk önmagunkat, amíg cirógatjuk, kedveljük önmagunkat – addig nem lehet segíteni raj-

tunk. A fölébredt ember magába száll. Megtanulja, mit jelent önmagát Jézus Krisztussal együtt a halálba adni, hogy azután vele együtt új életben járhatson.

AZ ÉBREDÉS

Második rész

Ekkor magába szállt

Lukács 15,17a

Gyakran éltük át a legutóbbi háború idején: sötét éjszaka volt. Mindenki aludt. Egyszer csak távoli dörgés hallatszott – a légvédelmi ütegek hangja! És azután elszabadult a pokol: a szirénák velőkgig ható üvöltése. Voltak, akik ennek ellenére tovább aludtak. A legtöbben azonban fölébredtek. Az ilyen ébredés ugyan rendkívül kellemetlen volt. De – sokaknak ez mentette meg az életét.

A szellemi életben is van ilyen ébredés. A Biblia ugyanis az újonnan nem született ember állapotát alváshoz, sőt halálhoz hasonlítja. A természeti ember Isten számára halott. Halott bűneiben és öniigazultságában. Ha föl nem ébred, mindörökké elveszett marad.

De – Istennek hála! – még mindig hangzik Isten Igéjének a szirénája. Bár sokan el akarják hallgattatni, mert zavarja az álmukat, de – boldogok lehetünk, ha ebből az álomból felver min-

ket! Ha fölébreszt! Még ha fájdalmat is okoz – akkor is az életre vezet.

Ekkor „magához” tért

„Ekkor magába szállt.” A görög szövegben szó szerint ez áll: „Magához tért.” És most először szeretném felhívni a figyelmeteket a „magába” vagy „magához” szócskára.

Mindenre rászáll az ember. Csak önmagára nem. Minden számára van ideje. Csak önmaga számára nincsen.

Van időd a hivatásod számára, tisztségeid számára, törzsasztalod számára és az egyesület számára, van időd a fecsegésre, a mozira – de mikor van időd a magad számára? „Ó – mondod –, van időm a magam számára is.” Igaz! Van időd a magad számára. És mit csinálsz akkor? Szórakozol.

D. Humburg mondta ennek a példázatnak egyik magyarázatában: „Gondoljuk csak végig, mit jelent a »szórakozás« szó. Ahogy a magvakat a levegőbe szórják, úgy igyekeznek az emberek önmagukat szétszórni. Nem marad idejük önmaguk fölött elgondolkozni. Vannak, akik oly sikeresen szétszórták már magukat, hogy haláluk órájáig sem lehet összeszedni őket. Ilyenkor látjuk, ahogyan mindenfélét összekeresgélnek, de nem tudnak összeszedni semmit. Minden szétfut a kezükből. Senki se gondolja, hogy azután még megtérhet.”

Eljut az ember mindenhová, megismer mindenfélét. Csak „magához” nem tér sohasem.

Pedig milyen nagy dolog, amikor ez megtörténik! A tékozló fiúnál ez megtörtént: „Magához tért.” Magához tért haza. De milyen volt ott minden! Határtalan szegénység volt található. „Itt éhen halok.” Tele volt a bűn törmelékével.

Kedves hallgatóim, mikor akartok *magatokhoz* térni? Sok mindenre volt már időtök. Mikor akartok végre eljutni odáig, hogy belső leltárt készítsetek? Annak eredménye megrendítő lesz. Ezért ne halogassátok! Mikor juttok el egyszer már odáig, hogy önmagotokról gondoskodjatok? Nem az eledelről és a ruhátokról, hanem lelketek üdvösségéről, az Istennel való békességről, mindarról, ami veletek a halál után történik.

Tersteegen azt mondja: „Hagyd a jelentéktelent, cselekedd a fontosat.”

Ekkor magához tért

Miután aláhúztuk a „magához” szócskát, vegyük most szemügyre a mondatot a maga egészében. „Ekkor magához tért.” Talán már megesett velünk is, hogy felejtünk valakit legédesebb alnából. Akkor megértjük, mit jelent ez, hogy „magához tért”. A legtöbb ember álmodozik. Egész életük olyan, mint egy zűrzavaros álom. Már Mózes is mondja a 90. zsoltárban: „Olyanok lesznek, mint reggelre az álom.”

A tékozló fiút fölébresztette az ínség. Egyszer valaki azt mondta: „Minden nyomorúság Isten fekete kutyája, amely az álmodozó, eltévelyedett juhot fölkelte, és visszahozza Krisztus nyájához.” Ha ez történik, akkor az ínség elérte célját.

Istennek azonban más eszközei is vannak az emberek fölébresztésére. A fő dolog, hogy ez megtörténjék.

„Magához tért.” Nemrégiben olvastam valakiről, aki túl sokat ivott. Mámorában veszekedést provokált, és leszúrta barátját. „Ekkor magához tért.”

Az újonnan nem született ember állandó mámorban él. Kénytelen így élni, mert másként nem bírná ki. Sokféle eszköze van arra, hogy magát mámorba ringassa. Az egyiket az alkohol, a másikat az érzéki vágyak és szenvedélyek, a harmadikat a pénz hozza mámorba, a negyediket a hatalom, az ötödiket a politikai események, a hatodikat az aggodalmaskodás szelleme, hogy ne mulasszon el egyetlen lehetőséget sem. A hetediknek mozimámora van stb., stb.

Olvastam egyszer Paolo Schwarz élettörténetét. Elzászi volt, és a franciák életfogytiglani száműzetésre ítélték Cayenne szigetére. Ő mesélte: „Marseille-ben voltunk táborban. Azután láttuk az ún. »halálhajó« megérkezését, amelynek minket az Ördög-szigetekre kellett szállítania. Ekkor mindnyájunkat borzalmas kétségbeesés töltött el. Mindenki eladta mindenét és pálinkát

vásárolt. És azután már mindent valamilyen nagy mámorban éltünk át.”

Igy tesz a világ is, mielőtt a pokolba utazik.

„Akkor magához tért”. Akkor megnyílt a tékozló fiú. A fejéhez kapott és felkiáltott: „Nem akarok elpusztulni! Haza akarok menni apámhoz!”

A keresztyének fölébredtek, s ezért józan emberek. E világ mámorban élő emberei rossz néven veszik tőlünk, hogy olyan józanok vagyunk. De itt nincs mit tenni. Az Újszövetségben tízszer fordul elő a józanságra való intés. „Legyünk emberek és józanok” – mondja Pál (1Tesz 5,6). Péter pedig figyelmeztet: „Legyetek józanok, és teljes bizonyossággal reménykedjétek abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor kaptok” (1Pt 1,13), majd később: „Legyetek tehát boldogok és józanok, hogy imádkozhassatok” (1Pt 1,7).

Ekkor magába szállt

A természeti ember tele van békétlenséggel. Ott is, de nem önmagára, hanem maga körül vadalkodik. Panaszkodik az emberekre. Zúgolódik a körülmények miatt. Vádbeszédet tart Isten ellen.

A tékozló fiú azonban ekkor már nem a barátját vádolta, nem is az apját, nem is a kőszívű börtöntulajdonost, hanem önmagát. – Üdvös óra ez!

„Ekkor magába szállt.” Általában nagyon kíméletesen bánunk önmagunkkal. Sajnáljuk önmagunkat, mentetegetőzünk. A tékozló fiú nem ezt tette. Magába szállt – kíméletlenül. S ekkor összetört minden könnyelműsége, igen, teljesen összetört benne a régi ember. Most már ezt olvassuk: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.” E magába szállás nélkül kétségbeesett volna. Az ördög idáig akar kergetni bennünket. Gondoljunk Júdásra!

Üdvös magába szállás. Ez minden élet kezdetel!

DÖNTŐ ELHATÁROZÁS

Útra kelek, elmegyek apámhoz. Lukács 15,18a

Krisztus születése után a 60. esztendőben történt: Cézárea nagy kihallgatási termét zsúfolásig megtöltötték a tisztek és előkelő polgárok. Nagy pompával vonult be Festus, a római helytartó és vendégei. Agrippa király és Bereniké királynő voltak ezek a vendégek. Az érdeklődés közepontjában azonban nem ezek a magas uraságok álltak. Minden szem egy egyszerű férfira irányult, akit a börtönből vezettek elő. Ez a férfi Pál apostol volt.

Agrippa így szól Pálhoz: „Megengedjük, hogy szólj a magad mentségére.” Ekkor Pál kinyújtotta kezét, és beszélni kezdett. A Szent Szellem teljhatalmából szólt. Erővel és tűzzel törtek elő szavai.

Mindenkit a szívéen talált. Agrippa megrendülten mondta: „Majdnem ráveszel engem is, hogy keresztvénné legyek” (Csel 26,28).

Tulajdonképpen borzalmas szó ez a „majdnem”. *Majdnem* én is békességet találtam Istennél. *Majdnem* én is megszabadultam a bűn és halál kötelékéből. *Majdnem* én is megtértem és üdvözültem.

Sokan vannak, akikről el lehet mondani: „Majdnem eljutottak az újonnan születésig.” De valami hiányzott.

A tékozló fiúval másként történt. Nála nem volt „majdnem”. És nyomorúságos élete rendbe jött. Miért? Mert a megfelelő pillanatban döntő elhatározáshoz jutott: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.”

A szükséges elhatározás

Egyszer gyermekeimmel kerékpártúrát akartam tenni. De alighogy elhagytuk városunkat, eltévedtem, és nem találtam meg a helyes utat. Azért történt, mert nem voltak megfelelő útjelzősek.

Az örök életre vezető úton azonban az út világosan meg van jelölve számunkra a Bibliában. És ha valaki egyszer eltéved, annak meg kell vallania: „Erről csakis én magam tehetek!”

És éppen ezért rendkívül fontos számunkra a tékozló fiú története. Azt már hallottuk, hogy az életre vezető úton az első lépés a fölébredés.